

Řešené problémy

1) Následující otázky jsou založeny na vzájemném vztahu mezi mírou růstu nominálního produktu (y_n), mírou inflace (π) a mírou růstu reálného produktu (y).

a) Jestliže se cenová úroveň rovná 1,00 a úroveň reálného produktu je rovna 2000, jaká je úroveň nominálního produktu?

Úroveň nominálního produktu se rovná 2000.

b) Zvýší-li se reálný produkt o 4 % a agregátní cenový index zůstane stejný, jaká je nová úroveň nominálního produktu Y_N ?

Úroveň nominálního produktu činí 2080.

c) Zůstane-li reálný produkt 2000 a agregátní cenový index se zvýší o 4 %, jaká je nová úroveň nominálního produktu Y_N ?

Nová úroveň nominálního produktu činí 2080.

d) Je-li reálný produkt roven 2000 a agregátní cenový index P se rovná 1,00 a jak agregátní cenový index, tak i reálný důchod se zvýší o 2 %, jaká je nová úroveň nominálního produktu, Y_N ?

Nová úroveň nominálního produktu Y_N činí 2080.

e) Vysvětlete, proč vaše odpovědi ad b) a d) jsou stejné. Je tomu tak proto, že tempo růstu nominálního produktu se rovná součtu temp růstu míry inflace a míry růstu reálného produktu.

V otázce ad b) se zvýšil reálný produkt o 4 %, ale míra inflace se nezměnila, takže nominální produkt se zvýšil také o 4 %.

f) Doplňte následující tabulku:

Alternativy	Období	Y_N	Y	P	y_n	y	π
A: 0 procent inflace	0	3900	3000	1,30			0
	1	4056					
B: 2 procenta inflace	0	3900	3000	1,30			2
	1	4056					
C: 6 procent inflace	0	3900	3000	1,30			6
	1	4056					

2) Předpokládejte, že na každý 1 procentní bod zvýšení inflace jsou firmy ochotny zvýšit produkci o 1 procentní bod a že produkt je v ekonomice s plnou zaměstnaností na úrovni 200 (tj. přirozená úroveň produkce) a že míra inflace je 4 %.

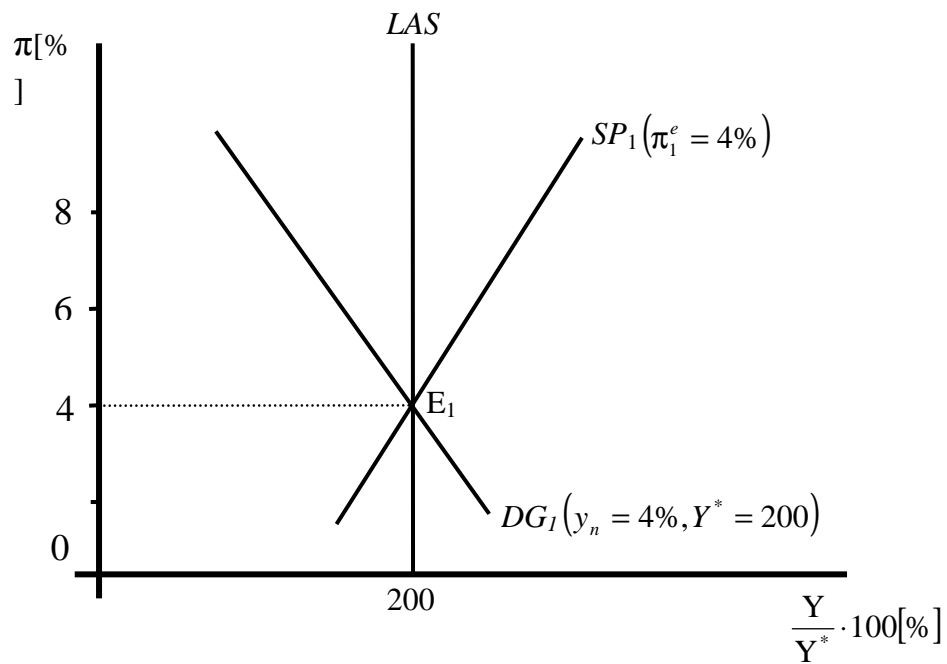
a) Konstruuje křivku SP_1 na základě těchto informací.

$$\text{Rovnice křivky } SP_1: \pi_t = 4 + \hat{Y}_t$$

Křivku SP_1 pro zadané charakteristiky znázorníme na obr. 6.10.

Křivka SP_1 protíná úroveň potenciálního produktu ve výši 4 % míry inflace.

Obr. 6.10:

- b) Jaká je míra růstu nominálního produktu (agregátní poptávky) v ekonomice? Míru růstu nominálního produktu určíme z rovnice 6.18:

Míra růstu skutečné a očekávané inflace se rovná 4 %, $g = 1$.

$$4 = \frac{1}{1+1} \cdot [4 + 1(y_{n(t)} + 0)]$$

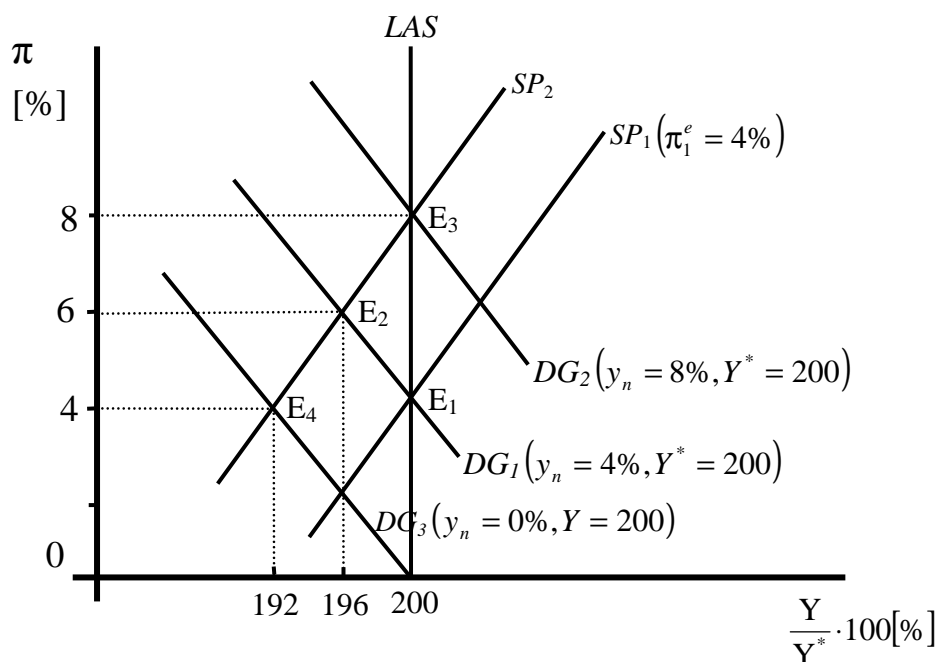
$$y_{n(1)} = 4 \%$$

c) Nepříznivý nabídkový šok posune ekonomiku tak, že míra inflace spojená s každou úrovní produkce se zvýší o 4 procentní body.

c₁) Nakreslete novou křivku SP_2 .

Rovnice křivky SP_2 : $\pi_2 = 4 + \hat{Y}_2 + 4$. Křivku SP_2 znázorníme na obr. 6.11.

Obr. 6.11:

c₂) Vláda zvolí neutrální politiku v odezvu na uvedený nepříznivý nabídkový šok. Jaká bude míra růstu nominálního produktu (agregátní poptávky)? Jaká bude nová míra inflace? Jaká bude nová úroveň reálného produktu? .

Míra růstu nominálního produktu bude 4 % (tedy nezmění se oproti výchozí pozici ekonomiky).

Míru inflace určíme z rovnice (6.18):

$$\pi_3 = 0,5 \cdot [4 + 1(4 + 0) + 4]$$

$$\pi_3 = 6 \%$$

Úroveň reálného produktu určíme z rovnice křivky DG:

$$\hat{Y}_3 = 4 - 6 + 0$$

$$\hat{Y}_3 = -2 \%$$

Nová úroveň reálného produktu je v důsledku nepříznivého nabídkového šoku 98 % jeho výchozí úrovně, tj. 196.

c₃) Jestliže vláda zvolí přizpůsobovací (akomodativní) politiku v odezvu na nepříznivý nabídkový šok, jaká bude nová míra inflace? Jaká bude úroveň reálného produktu? Jaká bude míra růstu nominálního produktu?

Nová úroveň míry inflace bude 8 %.

Úroveň reálného produktu se nezmění, tj. bude činit 200.

Jaká bude míra růstu nominálního produktu?

Míru růstu nominálního produktu určíme z rovnice (6.18):.

$$8 = 0,5 \cdot [4 + 1 (y_n + 0) + 4]$$

$$y_n = 8 \%$$

Míra růstu nominálního produktu bude činit 8 %.

- c4) Jestliže zvolí vláda potlačovací politiku v odezvu na nepříznivý nabídkový šok, jaká bude nová míra inflace? Jaká bude úroveň reálného produktu? Jaká bude míra růstu nominálního produktu?

Nová míra inflace bude 4 %.

Úroveň reálného produktu určíme z rovnice křivky SP:

$$4 = 4 + \hat{Y}_t + 4$$

$$\hat{Y}_t = -4 \%$$

Reálný produkt poklesne o 4 %, tj. na 96 % výchozí úrovně, tj. poklesne na 192.

Míru růstu nominálního produktu určíme z rovnice (6.18):

$$4 = 0,5 \cdot [4 + (y_n + 0) + 4]$$

$$y_n = 0 \%$$

Míra růstu nominálního produktu bude činit 0 %.

- 3) Předpokládejte, že ve výchozím (prvním) roce je míra růstu skutečné a očekávané inflace 17 %, míra růstu agregátní poptávky byla ještě v tomto prvním roce 17 %. Od začátku druhého roku (období) se v souvislosti se zavedením daně z přidané hodnoty zvýšila agregátní cenová hladina o 8,5 %. Vláda a centrální banka chce snížit míru inflace na cílovou úroveň 9 % cestou kombinované výrazně restriktivní monetární a fiskální politiky: sníží míru růstu agregátní poptávky od druhé roku (období) a v dalších letech na 9 % ročně.

- a) Určete přizpůsobovací cestu míry inflace a produkce za předpokladu, že $g = 0,5$ a pro $j = 1$, tj. $\pi_t^e = \pi_{t-1}$. Předpokládejte, že míra růstu potenciálního produktu (y^*) bude v celém období 0 %. Produkt byl ve výchozím období i v období předcházejícím výchozímu na úrovni potenciálního produktu, tj. roven 100, tj. koeficient poměru produktu byl roven 1.

Řešení je obsaženo v tab. 6.7.

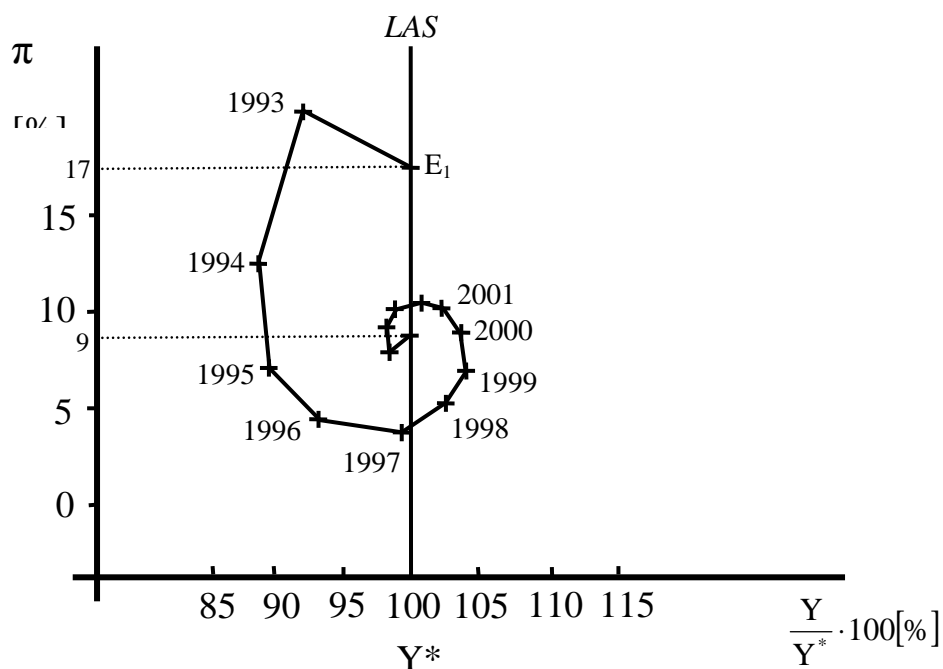
Tab. 6.7: Přizpůsobovací cesta míry inflace a produkce

Období	$\pi_t^e = \pi_{t-1}$	\hat{Y}_{t-1}	$y_{n(t)}$	z_t	π_t	\hat{Y}_t
1	17,00	0,00	17	-	17,00	0,00
2	17,00	0,00	9	8,5	20,00	- 11,00
3	20,00	- 11,00	9	-	12,66	- 14,66
4	12,66	- 14,66	9	-	6,55	- 12,21
5	6,55	- 12,21	9	-	3,30	- 6,51
6	3,30	- 6,51	9	-	3,03	- 0,54
7	3,03	- 0,54	9	-	4,84	+ 3,62
8	4,84	+ 3,62	9	-	7,43	+ 5,19
9	7,43	+ 5,19	9	-	9,68	+ 4,51
10	9,68	+ 4,51	9	-	10,96	+ 2,55
11	10,96	+ 2,55	9	-	11,12	+ 0,43
12	11,12	+ 0,43	9	-	10,56	- 1,13
13	10,56	- 1,13	9	-	9,66	- 1,79

b) Znázorněte přizpůsobovací cestu vypočtenou v tab. 6.7 graficky.

Řešení je obsaženo na obr. 6.13.

Obr. 6.13:

c) Určete přizpůsobovací cestu míry inflace a produkce za předpokladu, že $g = 0,33$, $j = 1$, tj. $\pi_t^e = \pi_{t-1}$. Předpokládejte, že míra růstu potenciálního produktu (y^*) se rovná nule.

Srovnajte průběh přizpůsobovací cesty v ad c) s průběhem této cesty v ad a) a slovně uveďte rozdíly.

Řešení je obsaženo v tabulce 6.8.

Přizpůsobovací cesta v ad c) pro $g = 0,33$ trvá podstatně déle než v případě ad a), kdy $g = 0,5$. Pokles produkce je podstatně hlubší než v případě ad a) - nejhlubší pokles zde činí - 18,73 % pod potenciál (ve čtvrtém roce), zatímco v případě ad a) činil nejvyšší pokles produkce - 14,66 % (ve třetím roce). Je to způsobeno tím, že pro $g = 0,33$ je zapotřebí pro pokles inflace o 1 % snížit produkci o 3 %, zatímco při $g = 0,5$ je potřebné pro pokles inflace o 1 % snížit produkci jen o 2 %. Křivka SP je tedy pro $g = 0,33$ plošší než křivka SP pro $g = 0,5$.

Tab. 6.8: Přizpůsobovací cesta míry inflace a produkce

Období	$\pi_t^e = \pi_{t-1}$	\hat{Y}_{t-1}	$y_{n(t)}$	z_t	π_t	\hat{Y}_t
1	17,00	0,00	17	-	17,00	0,00
2	17,00	0,00	9	8,5	21,41	- 12,41
3	21,41	- 12,41	9	-	15,25	- 18,66
4	15,25	- 18,66	9	-	9,07	- 18,73
5	9,07	- 18,73	9	-	4,41	- 14,14
6	4,41	- 14,14	9	-	2,04	- 7,18
7	2,04	- 7,18	9	-	1,99	- 0,17
8	1,99	- 0,17	9	-	3,69	+ 5,14
9	3,69	+ 5,14	9	-	6,28	+ 7,86
10	6,28	+ 7,86	9	-	8,90	+ 7,96
11	8,90	+ 7,96	9	-	10,90	+ 6,06
12	10,90	+ 6,06	9	-	11,93	- 3,13
13	11,93	- 3,13	9	-	11,98	- 0,15